

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΟΥΣΤ

II
Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΘΥΣΙΕΣ

Σ τὸ προηγούμενο φύλλῳ διηγήθηκε τὴ ζωὴ τοῦ μεγάλου Γάλλου μυθιστοριογάφου Μαρσέλ Προύστ μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ κατατάχητο στὸ στρατό.

Μόλις ἀπολύθηκε ἀπ' τὸ στρατό, παρουσιάστηκε μιτροστό τον τὸ ζῆτημα τῆς σταδιοδρομίας ποὺ ἔπειπε ν' ἀκολούθησῃ. "Ἐννοιοῦμε βαθεῖα μέσα του, ὅτι τὸν τραβοῦσε ν̄ φύλοιγα. Εἶχε γράψει μάλιστα κώδικας πεζά ποιήματα. Μὲν ὁ πατέρας του νόμιζε πὼς ἡ φύλοιγα δὲν ἦταν ἑπάγγελμα, δὲν ἦταν σταδιοδρομία. 'Ο καθηγητής 'Ἀδριανὸς Προύστ, ἀποτελοῦσε ἕπειπονοντες κορυφές τῆς Γαλλίας. Ήταν γενικὸς ἐπιθεωρητής τῆς Δημοσίας ἔγγεινῆς καὶ πρότος αὐτοῖς ἀειώνητος, πάτα τὸ μετρολημένο.

Τοῦς ἐγχωνίας τις «ὑγρονικές» ζῶντες ἐναντίον τῆς πανώλης καὶ τῆς χολέως. Ἐπίσης ποδῶς αὐτὸς ἐδόξατε τὸν ἔδρα τῆς Υγεινῆς στὸ Πανεπιστήμιο τῶν Παρισίων. Ἡταν ἀνθρωπός ἐνεργητικός, ἀειώνητος, πάτα τὸ μετρολημένο.

"Οταν συλλογισθῇ κανεὶς τὴν ἀνθρωπικὴν ζωὴν ποὺ ἔχειναι ἀργότερα ὁ Μαρσέλ Προύστ μέσα στὴν κάμαρά του, τῆς δούλως ποτὲ τὸ παραθυρὸν δὲν ἀνοιγε, διαν ποὺ συλλογισθῇ ὅτι ἀγρυπνοῦσε τὴν νύχτα καὶ κομπόταν τὴν μέρος καὶ τὴν ἀντατάξιαν τοῦ προστούντος γιατρούς, θὰ καταλάβῃ πόσο διαφορετικὸς ἦταν ἀπ' τὸν πατέρα του. Αὐτὸς διως δὲν τὸν ἐπιτόδιες νὰ ἔχῃ κατηρούμενος καὶ μερικὰ μεγάλα τοῦ προτερημάτου, ὅπως τὴ συναίσθηση τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἐφασίας καὶ τὴν αὐτούσιαν πρὸς κάμην μῆνην τῆς φυλοδοξίας.

Μὲν ὁ καθηγητής Προύστ, ἐπαναλαμβάνομε, δὲν μποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ τὴ φύλοιγα δὲν σταδιοδρομία καὶ γ' αὐτὸς ἐπέλεινε νὰ γίνη διγύρις του διπλωμάτης. Μὲν ὅταν ὁ Μαρσέλ πήγε νὰ δώσῃ ἔξετάσιος στὸ έπονογείο τῶν Ξεπερικῶν, ἀπελείσθη, λόγη τῆς λεπτῆς του ὑγρείας.

Τότε ἐνεγάφη στὴ Νομικὴ Σχολὴ τῆς Σοφώνης, μὲ τὴν πρόθεση νὰ γίνη δικαστικός. Μὲν γρήγορα ἀλλαζεὶς ἰδέα, γιατὶ «οἱ δικαστικοὶ εἰχαν ἔπειται στὴ συνείδηση τοῦ κόσμου», δπως ἔλεγε, καὶ ἀποφάσισε νὰ γίνη συμβολαιογάρος. Μὲν ἔπειται ἀπὸ ἕνα μῆνα, ἐλέγεις ἀλλαζεὶς πάλι ἰδέα.

Ἐντομεταξύ, τὰ μαθήματα τοῦ ἐλάχιστα τὸν ἐνδιέφεραν. 'Απὸ τὰ νοικιαὶ προσιποῦσε τὴ φύλοσοφία. Εἶχε γοντεύει ἀπὸ τὸν φύλοσοφοὺς τῆς ἐποχῆς του καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὸν Μπρέζον, δὲν διποὺς τότε ἔχανε τὴν ἐμφάνιση του καὶ δὲν διποὺς συγγένειες μαζί του, γιατὶ παντρεύτηκε τὴν ἐποχὴν ἐξειναὶ μᾶλις ἐξαδέλφη του...

Ἐξεινό διως ποὺ ἀπασχολοῦσε πάντα τὸν Προύστ περισσότερο ἀπὸ τὸν ἀλλο, ἥταν ἡ φύλοιγα. Καὶ, ἔχοντας δὲν μέλλεις ἀλλα, ἀποφάσισε νὰ βγάλῃ περισσισό. "Ἐπιστὶ ἰδρύθη τότε ἀπὸ τὸν Προύστ καὶ τὸν φύλον τοῦ Φερνάν Γρούγη, Ροβέρτο Ντρέμπον, Δανιήλ 'Αλεβί, Ροβέρτο ντε Φλέρ καὶ Έρρίζο Μπαρμπτός τὸ περιήρημα περιοδικό «Σημπόσιο».

Καθενας ἀπὸ τὸν διορτά του πλήρωνε 10 φράγκα τὸ μῆνα, μὲ στὸ δεύτερο φύλλο, ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰ ἔσοδα, δὲν ἀριθμὸς τῶν ἀντιτίτων περιωρίστηκε. Γ' αὐτὸς τὸ λόγο σημερα τὰ πρώτα φύλλα τοῦ «Σημπόσιο» εἶνε ἐξαιρετικά δυσεύρετα καὶ ἀγοράζοντας σὲ πανάκριβες τιμές ἀπὸ τὸν βιβλιοφύλους.

Κατὰ τὰ ἄλλα, τὸ «Σημπόσιο» ἐστιμένωσε ἀρκετὴ ἐπατυχία. 'Ο Λεόν Μπλόν, δὲ σημειωνός ἀρχηγὸς τοῦ Γαλλικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος,

γραφε ἐκεῖ μέσα ὧδα πετρόπατα πρὸ τὴ Σελήνη, 'Ἐπισῆς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι συνεργάται τοῦ «Σημπόσιο» εἶνε σίμερα ἔνδοξοι καὶ μεγάλοι.

Μὰ ἐντομεταξὺ τὸ ἀσθμα βασάνιζε ὥλοένα καὶ πιὸ πολὺ τὸν Προύστ. Συγά—συγά καταλάβανε, διτὲ δὲν θὰ γινόταν ποτὲ καθάλλοντας... Ἐν τούτοις, σὲ ἡλικία εἰλούσια χρόνων, εἶχε ἀκόμα ἐμπιστούντη στὸ φάρμακα ποτὲ δὲν εἶχε δοκιμάσει καὶ στοὺς γιατρούς ποτὲ δὲν τὸν εἶχεν ἔξεπαστο.

Μόλις ἀκούγει νὰ μιλοῦν για πανένα πανούργιο γιατρό, ἔγραφε στοὺς φίλους του, για νὰ τοὺς ζητήσῃ σχετικῶς τὴ γνώμη τους.

Κάτοτε τὸν εἶταν, διτὲ ὁ γιατρὸς Ντιμπιονά ἔκανε πραγματικὰ θαύματα στὴ θεραπεία τοῦ ἀσθματος, μὲν ὁ Προύστ ἀνέβαλε απὸ ἡμέρα σὲ ἡμέρα νὰ πάη νὰ τὸν ἐπισκεφτῇ... Κι ἔτι δὲν ἐπῆγε ποτέ...

Σὲ λίγο ἔπειψε νὰ ἔλπησῃ στὴ θεραπεία του... Τὸ νὰ θεραπευτῇ, τὸ θεωροῦσε πειά σὰν μιὰ μεγάλη τύχη, σὰν θάνατο, σὰν νὰ τοὺς ἐπιφέρεται τὸ θάνατος του λαζαίου...

Καταλάβανε κιώλας πὼς ἡ ζωὴ του θὰ ἤταν σύντομη καὶ αὐτὸς τοῦ ἐπέβαλες ώρημένα κατηγόρησε ἀπέναντι τῷ ἑαυτοῦ του. Οἱ νέοι σπέρτονται συχνά τὴν αὐτοκτονία, μὲν σπανίως τὸν προσεχῆ τους θάνατο. 'Ο Προύστ, ἀντιτέθησε, ἀν και γεμάτος ἀγάπη γιὰ τὴ ζωὴ, σύνλογηζόταν διασώζεις τὸν θάνατο του... 'Ἐννοιούσε νὰ ἔπωρχη μέσα του ἔνα τεραπτικό ἔργο καὶ ἔτρεψε μὲ τὴ ίδεα, διτὲ ὁ πρόωρος θάνατος του θὰ τὸν επιτόδιες νὰ τὸ γράψῃ καὶ νὰ τὸ τελειώσῃ.

Σκέφτηκε λιώτων τότε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ πάντα καὶ ν' αφιερωθῇ στὸ γράφιμο, θυσιάζοντας ἔτοις δὲν τοὺς τὴ ζωὴ στὸ ἔργο ποὺ ἔννοιούσε νὰ γεννηταῖ μέσα του. Μὰ πόσο μὲροπιστοῦσε, ἀν καρδιάστεια του δὲν περιώριζε τὴν ἐνεργητικότητά του, ν' αφιερωθῇ σὲ μέρος τῆς ζωῆς του στὴ δράση!

'Η καλωσόρητη τῆς μπτέρας τὸν διενύολυνε πολὺ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασι του αὐτῆς. 'Ο Προύστ βρισκόταν πειά στὴν ἡλικία, στὴν δοτία συνήνθους οἱ ἄλλοι νέοι ἐγκαταλείπονται τὶς οἰκογένειες τους. Αὐτὸς δημος ἔξαπολονθυστοῦσε νὰ κατοικῇ στὸν ἴδια κάμαρα που εἶχε και παλάκι, στὸ βάθος τοῦ διαιρεμόταστος, στὸ ὅποιο εἶχε γεννηθεῖ, στὴν Λεωφόρο Μαλεσέου, κοντά στὴν περίφημη Παρισινή ἐπικήρυξ τῆς 'Άγιας Μαγδαληνῆς. 'Εξοδος ἐκεῖ τόσο καλὰ καὶ τόσο ἀρμονικὰ μὲ τὸν γονεῖς του, ώστε ἔξαπολονθυστοῦσε νὰ παραμένει μάλιστα μέρος τῆς θανάτου τους.

Τὶς ποιεῖσθαι συγκεντρώσεις, στὶς δοτίες σύγνωξε, ή ἀγάπη του νὰ γράψῃ τὴ νύχτα καὶ η πεποίθησή του, διτὲ τὴ νύχτα λιγότεναν ή κροίσεις τῆς διατρονίας του, τὸν ἀνάγκαζαν νὰ κομπάται ἐνα μεγάλο μέρος τῆς ημέρας.

«'Η ζωὴ ἀνήκει σ' αὐτὸν τοὺς σπρώνονται ποτὶ, γράψει κάποιον ὁ Μπέρναρ Σ. Μὰ δὲ Προύστ τὸν διέψευσε. Σπρώνοται ἀπ' τὸ κρεβάτι του τόσο ἀγάπη μετὰ τὸ μεσημέρι, ώστε ἔτρωγε μόνος ἀρκετοὶ δρόμοι θεραπεύονται του. 'Ἐννοιούσε τὴν περιήρημα τοῦ Φερνάν Γρούγη, Ροβέρτο Ντρέμπον, Δανιήλ 'Αλεβί, Ροβέρτο ντε Φλέρ καὶ Έρρίζο Μπαρμπτός τὸ περιήρημα περιοδικό τους τοῦ τίτλου τοῦ ιδιοτροπίες καὶ τὶς τεμπελικές συνήθειες του.

Τὸ φαγητό τελείωνε καὶ ὁ Προύστ, ὁ διποὺς εἶχε ἀρκετοὶ νὰ τυντείνονται ποτὲ τὸν σπρώνοθρό του, ἀπὸ τὴν διατροφή του ποτὲ τὸν σπρώνοθρό του, δὲν εἶχε συμπληρώσει ἀκόμα τὸν τούλαέττα του. 'Ἄφιερωνε ἔνα μεγάλο μέρος τῆς διατροφής του στὸ κούπιτωμα τῶν μποτινῶν του, τῶν δρόμων τὸ καρφοφόνεια ἐπάνω του. 'Ἐννοιούσε τὴν περιήρημα τοῦ Φερνάν Γρούγη, Ροβέρτο Ντρέμπον, Δανιήλ 'Αλεβί, Ροβέρτο ντε Φλέρ καὶ Έρρίζο Μπαρμπτός τὸ περιήρημα περιοδικό τους τοῦ τίτλου τοῦ ιδιοτροπίες καὶ τὶς τεμπελικές συνήθειες του.

Τὸ φαγητό τελείωνε καὶ ὁ Προύστ, ὁ διποὺς εἶχε ἀρκετοὶ νὰ τυντείνονται ποτὲ τὸν σπρώνοθρό του, ἀπὸ τὴν διατροφή του ποτὲ τὸν σπρώνοθρό του, δὲν εἶχε συμπληρώσει ἀκόμα τὸν τούλαέττα του.

Τὸ φαγητό τελείωνε καὶ ὁ Προύστ, ὁ διποὺς εἶχε ἀρκετοὶ νὰ τυντείνονται ποτὲ τὸν σπρώνοθρό του, τῶν δρόμων τὸ καρφοφόνεια ἐπάνω του, δὲν εἶχε συμπληρώσει ἀκόμα τὸν τούλαέττα του.

Τὰ διασημότερα της ποτὲ περιήρημα τοῦ Προύστ, τὸ περιήρημα περιοδικό τους τοῦ τίτλου τοῦ ιδιοτροπίες καὶ τὶς τεμπελικές συνήθειες του.

Ο διάσημος Ιταλός σοφὸς Γαλιλαῖος.

(Παλατά γκραθούρα)

τὸ γινό του.

Μέσος στὸ δωμάτιο του κανεὶς δὲν ἐπίγιανε ποτὲ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ, γιατὶ τὸν προστάτευε ἡ μητέρα του, ἡ ὄποια εἶχε ἐπιβάλει στοὺς ἀπόρετος, διὰν περοῦνσαν ἀτ' ἔξω, νὰ πατοῦν στὶς μύτες τῶν παντούν τους, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀνήσυχον.

"Ἔτος δὲ Προύστος ὑπέταξε τὸν ἐξωτερικὸν κόσμο καὶ τὴν κοινωνία στὶς συνήθειες του. 'Οργανώνοντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν ζωὴ του, δὲν ἐπεδίωκε παρὰ τὴν ίδια τὸν εὐχαριστίαν, μέσα σὲ μᾶλλον ἐλευθερίαν, διό τὸ δυνατόν μεγάλειτερη.

Μετὰ δὲ τὸν πάντα τοῦ πατέρεως του, στὰ 1903, δὲ Προύστος, δὲ διόπις καληρονόμησε τὴν μεγάλην του περιουσίαν, μὴ ἔχοντας πειά καμιαὶ οἰκονομικὴν ἔγνωσιν, ἐγκατέλειψε δύοις ταῖς ἀλλού σχέδιο γιὰ τὸ μέλλον καὶ ἀποφάσισε ν' ἀφίεισθαι τὸν ἑαυτὸν του στὴν φιλολογίαν.

Συγχρόνως ἐγκατέλειψε καὶ ὅλα τὰ σχέδιά του στὶς μεγάλα ταξείδια, τὰ διόπις ἐλάτερες καὶ ἀπὸ μικρός λαζαρισθῆσαν νὰ κάψῃ. "Ήταν μὲν ἀπό μᾶς θυσία του πρόσδιος τὴν τέχνην, γιατὶ σπερόταν, ὅτι τὰ ταξείδια δύνανται ἵνα τὸν ἀπασχολοῦσαν ἔνα μεγάλο μέρος τῆς ζωῆς του, τὸ διόπις μαρτυρῶσε ν' ἀφίεισθαι τὸν ἑαυτόν του.

Τὸ μόνο ταξείδι ποὺ ἔκανε στὸν ἐξωτερικὸν — ἐκπὺς ἀπὸ περιεκτὸν ἥμερος ποὺ ἔμεινε στὴ Γενεύη καὶ στὸ Βέλγιο — ἤταν μὰς σύντομη διαμονή του στὴ Βενετία μαζὶ μὲ τὴν μητέρα του.

"Η νοσταλγία ὅμως τῶν ταξείδιων τὸν τυραννοῦσε σ' ὅλη του τὴν ζωὴν. Καὶ αὐτὴ τὴ νοσταλγία τὶς δίνει σημαντικὸν τὸν τάχοντα.

"Απὸ τὸ 1903, ἔτος δὲ τὸ καύματος πάντων στὸν περιουσόν της στὴν Τρούβιλ, ἢ στὸ Καυκασό, δὲν ἀπομαρτύρησε πειά ἀτ' τὸ Παρίσιο. Μὲ μεγάλη δυστολὴ μερούσιοι φίλοι του τὸν ἔπαναν στὸν ἕκδρομον σὲ διάφορες πόλεις τῆς Γαλλίας, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τοὺς καθεδρικοὺς νεαρούς. Τότε ὁ Προύστος, ἐπειδὴ φοβόταν μήπως δὲν ἦταν ἔτοιμος τὸ ποιό τὴν δώρα τῆς ἀναποδογήσωσι. ἔκανε ξάγρυπνος ἀπὸ τὸ βράδυ. 'Ἐπίσης γιὰ νὰ προλάβῃ τὶς δύσπνοια, τὸν ἔτοιμον νὰ τὸν πιάσῃ στὸ ταξείδιο, ἔκανε τεχνήτες εἰσπνοές. 'Ἐν τούτοις, παρ' ὅλα αὐτά, εἶχε ἀντοχὴ ποὺ φανέρωνε ὀφελεῖται ζωτικότητα.

Σὲ μᾶλλον ἐκδοσιού στὸν πατήριο πόργο τοῦ Κουστού, ποὺ βρίσκεται ἐπάνω σὲ βουνό, ἀένερης, παρ' ὅλη τὴν κοινωνία του, ὡς τὴν ταφάστα τοῦ πατὸν ψηλὸν του πυργίσκου, στριῶντας στὸ μπάτσο τοῦ φύλου του Μετερτάνων ντε Φενέλον, ὃ ὀποίος, γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, ἔγινε σημαντικά τὸν Ἐπατάριον...

Αιτά τὴν τὰ τελευταῖα ταξείδια τοῦ Προύστος, ταξείδια σπουδῶν μᾶλλον παρὰ διασκεδάσεων. Μολονότι ὑπέφερε τρομεύοντας τὶς μετανήσεις, ἐν τούτοις ἐπεβάλλετο στὸν ἔαυτον τοὺς καὶ ἔκανε τὰ μιγροταξείδια αὐτῷ γιὰ νὰ γνωστοῦν ἀπὸ κοντά τὶς μεγάλες ἐπικλησίες τῆς Γαλλίας, τὶς δότες ἥπειλε νὰ περιγράψῃ.

Τὴν ίδια ἐποχὴν ἀποφάσισε νὰ μεταφράσῃ καὶ νὰ σχολιάσῃ τὸν περιόρισμό "Ἄγγλο συγγραφέα Ράστιν, τὸν ὅποιον ἐλάτεσσον." Ἡπειρού μάλιστα εὐχρηστημένος μ' αὐτό, γιατὶ θὰ εἰδούσε τέστο μᾶλλον ἐνασχόληση, ἡ ὄποια δύναται νὰ τὸν ἔργα τους καρφίσει, καρφίσει ν' ἀναγκάζεται νὰ καταβάλῃ τὴν ἀτέφερτη προστάθμα του ἀποτελεῖται ἡ πρωτότητη δημιουργία. "Ἐξη ὀλόληρα χρόνια, ἀπὸ τὸ 1900 ὡς τὸ 1906, τὸν ἀπασχόλησε ἡ μετάρρωστις τοῦ Ράστιν. "Ἀργητοῦ τοῦ πολὺ, γιατὶ ἐπειδὴ δέν ἔπειρε καλά τ' ἀγγλικά, ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζονται μὲ τὴ βοηθεία τελείων. Ή μεγάλη αὐτὴ δουλειὰ ἐξουδετερώσεως κάπως τὴν καλλιτεχνική του τεμετελή καὶ τὸν ἔμποτε νὰ ἐργάζεται.

"Οστόσο, τοῦ ἔμενε νὰ κάνῃ ἀζόμα μὰς τελευταῖα καὶ μεγαλεῖται τροφή θυσία, ν' ἀφοσιωθῇ ἀποκλειστικά στὸ ἔργο του: νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν κοινωνία ζωῆς, τὴν δόπια ἐλάτερες. Μὰ γιὰ νὰ τὸ πάντα, καλά καὶ καταβάλλεται πάσος σκληροῦ ἤταν ἡ θυσία αὐτῆς, θὰ σᾶς δημητρίσουμε τώρα τὴν κοινωνία τοῦ Προύστος.

"Απὸ τὴν νεότητά του ὡς τὸ θάνατό του καὶ κατά τὰ χρόνια τῆς ἀπομονώσεως τοῦ ἀζόμα, ἡ σκέψις του τὸν πειστρεφότων διαρκῶς σχεδόν γύρω αὖτε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ «ώδιον». Τὰ σαλόνια, ἡ συντροφεία, οἱ ἥρεις τῶν διαφόρων συγκρετόθεων κατείχαν μᾶλλον δέσι, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, στὴν κοινωνία τοῦ.

Εἶχε ἀληθινὸν πάθος τους. Ξαφνιαστῶν μόλις μάλιστα, ὅτι ἔνας φίλος του δὲν σύγκαζε στὴν ἀφιστοχρατική λέσχη τῶν Τέξκεν.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η συνέχεια.

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ο "Οθων" καὶ εἰ ἀγωνιστοί. Η ρετσινιά τοῦ Ροδίτη. Πῶς ἀπέδειξε στὸ βασιλεῖα, στὶς τὸν συκεφαντούσαν. Μᾶς ἡ ρετσινιά ἔμεινε. Ο Λύτρας καὶ ἡ μυιγάγγιχτος ὑπασπιστής. Μισχή έξηπνη ἀπάντηση. Ο... μὴ κύριος Βενιζέλος!..., κ.τ.λ.

Ο ἀλησμόνητος πρῶτος βασιλεὺς μαζὶ "Οθων" ἔτρεφε, ὡς γνωστόν, μεγάλη ἐπίτιμης καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν γενναῖον ἀγωνιστὸν τοῦ Ελλοτέαν. Μεταξὺ αὐτῶν ἀγαπούσθε περισσότερο τὸν Ρόδιον συνταγμάταρχο Μισχήν Ροδίτη.

Γὰλ τὸν διαπεριουμένον αὐτὸν ἀξιοματικὸν ἔπιπορχε δὴ διάδοσις, ὅτι φρούδησε... πορσέ! Κάποτε λοιπόν, ὅταν πρωτεύοντα τὸν βασιλεὺον ἤταν ἀπόμα τὸ Ναύπλιο, ὁ "Οθων" συναντήθηρε σ' ἔναν ἀποκλητικό κορό μὲ τὸν Ροδίτη καὶ ἔπαισε, ὅπως πάντα, μαζύν τον συνομιλία.

— Σᾶς ἐπταμῶ πολύ, κύριε συνταγματάρχε, τοῦ εἰτε σὲ μὰ στιγμὴν ὁ "Οθων", καὶ σᾶς ἔχω δώσει ἀρκετά δείγματα τῆς ἐπιτιμίσεώς μου. Εν τούτοις, οἱ συνάδελφοι σας λένε γιὰ σᾶς τρομερές πατηγορίες...

— Σὺν τὶ εἰδους κατηγορίες, Μεγαλιότατε; ωτήσης μὲ ταραχὴ καὶ κατέληξη ὁ εὐθυτὸς ἀξιοματικός. Δέν εἶνε δινατόν νὰ μάθω;

— Νά, σᾶς κατηγοροῦν ὅτι φρούδησε!

— Φρούδησε...! ἐπανέλαβε μηχανικὸν συνταγματάρχης. Τότε ὡς Χιλεύτη θύμησε τὴν Μεγαλεῖτης ὅτι μὲν ἐπιτέφηνταν ἀπολογηθῆναι!....

Καὶ μέσοις, χωρὶς κύριε πάντα περιμένη τὴν βασιλικὴν ἀδεια, μὲ γρήγορος καὶ νήσισσες... Σεριούμενόθεν πορεύεται τὸν συνταγμάταρχο τῆς Ρόδου, συνήθισαν νὰ κατέθησαν τὸν κορό τοῦ Ροδίτη, ἔπειτα δὲν διαφένει τὸ πρόγμα.

Ἐν τούτοις, η ρετσινιά εἶχε πάσει γιὰ καλά καὶ δέν ἀρκούσε οὔτε ὡς βασιλική διάφεση νὰ τὴ βράχη. Κύριον μὲν εἶναι τὸν εὐνοούμενόν τοῦ ἀξιοματικὸν ἤταν συνομιατική, καὶ κάθε φράτα τοῦ ἀπονήσει τὸν γίνεται λόγος στὸ ἔξηντον κορό τοῦ Ροδίτη, συνήθισαν νὰ λένε: «Ο ἀξιοματικός ποὺ φρούρει κορός!»

***

Κάποτε στὸ Ζωγράφο Λότρου προσέκληθη στὸ Ανάκτορο γιὰ νὰ ἐπετέλεσῃ μια προσωπογραφία. Ενών θύμας ζωγράφης, κάπως οπαστής βούλωσε τὴ μάτη του, γιατὶ δέν μποροῦσε νὰ ἀποφύγει τὴν προσεχές.

Τότε ὁ Λύτρας γύρισε καὶ τὸν εἴτε ἀπαθέστατο:

— Ξέφετε, κύριε, δὲν ἐμέθηπες ἀπόμα τρόπος νὰ κάνωντες τὶς ζωγραφίες μαζὶ μοιώνα!....

***

Ο Λύτρας ἀπέφευγε τὸν δημιουργόφανον, ὅπως ὁ διαδόσις τὸ λιβάνι. "Οταν καθόταν στὸ καφενεῖο καὶ ἔβλεπε νὰ ἐνσύνηται κανένας ἀτ' αὐτούς, δέσποτε περιστέρα τὴν πουβέτα, φιθυούσαντας:

— Νά τὸ καφάνι!....

***

Κατά τὸ 1916, ὅταν ὁ ἀμφίλοις σπαραγμὸς ἤταν στὸ καταρόμοφο τοῦ Ελλάδα, ὁ κ. Νικ. Λεβίδης, βουλευτής τότε Αττικῆς, ἀγόρευε ἀπὸ τοῦ βίματος τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς καταστάσεως. Αναφρόμενος δὲ σὲ κατέλησε ἐνέγειρε τὸν Βενιζέλον, εἴτε:

— Καζῶς θύμας ὁ κύριος Βενιζέλος....»

Στὸ σημεῖο ἀπὸ ἀργιθέως πετάχτηκε ἐπάνω κάπως λινοσφρόδης ἀντικεντειλαός βουλευτής καὶ τὸν δέσφορες, φιθυούσαντας:

— Δεν ἐμανταζόμαντα ποτέ, δι' ἓνας βουλευτής τῆς ἐπιτιμότητος τοῦ κ. Λεβίδηον, θ' ἀποκαλοῦσθε «εκφύρω» τὸν τόμανον, καὶ.

Ο κ. Λεβίδης περίμενε πῆρος νὰ τελειώσῃ ὁ μανόνεος βουλευτής καὶ ἔπειτα συνάγεται μὲ κάποια δοσί εἰρηνίας:

— 'Ο..., μὴ κανέστοις Βενιζέλος, διὰ νὰ σύγκαριστησαμεν τὸν κύριον ἐξ Σύρου συνάδελφον, κακῶς ἐποίησεν, κτλ....»

